

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO : 2015/5903

KARAR TARİHİ : 09/06/2016

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ :

ŞİKAYETÇİ VEKİLİ :

ŞİKAYET EDİLEN İDARE :

ŞİKAYETİN KONUSU :

Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü

Şikâyet başvurusu ödemiş olduğu öğretim ücreti ve katkı payının iadesini talep etmektedir.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 24/12/2015

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1) Şikâyet başvurusu, Kurumumuza elektronik başvuru yoluyla gönderilen ve 24/12/2015 tarih ve 13368 sayı ile kayıt altına alınan Şikâyet Başvuru Belgesi ile yapılmıştır. Şikâyet başvurusunun karara bağlanması için 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 2015/5903 şikâyet numaralı “Ret Kararı” önerisiyle Kamu Başdenetçisi’ ne sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2) Yapılan ön inceleme neticesinde, şikâyet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikâyetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, şikâyetin süresinde yapıldığı, idari başvuru yolları tüketilmiş olduğu anlaşılmış olup, diğer ön inceleme konularında da bir eksikliğin olmadığı bu nedenle şikâyetin inceleme ve araştırmasına engel bir hususun bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3) Şikâyet başvurusu, Anadolu Üniversitesi ..... bölümü öğrencisi olduğunu, borcu olmadığı halde adına 185,50 Türk Lirası (TL) borç çıkartıldığını, bu borcu ödemediğini, ödediği miktarın iadesi için Anadolu Üniversitesine başvurmuş olmasına rağmen başvurusunun olumsuz yanıtladığını bu nedenle ödemiş olduğu paranın kendisine iade edilmesini sağlanmasını talep etmektedir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4) Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü'nden konuyla ilgili bilgi ve belgeler talep edilmiş olup Rektörlükçe gönderilen ...../2016 tarihli ve ..... sayılı cevabi yazıda özetle;

4.1) 2015-2016 öğretim yılı Güz Dönemi kayıt yenileme işlemleri hakkında öğrencilerin bilgi almaları için “www.anadolu.edu.tr” internet adresinin “Açıköğretim” bölümünde yer alan “Kılavuzlar” sayfasındaki “Güz Dönemi Kayıt Yenileme Kılavuzu”nun 2. Kayıt Yenileme İçin Yapılması Gerekenler başlığı altında “Güz Dönemi kayıt yenileme için kesin karar vermeden ödeme yapmayınız. Güz Dönemi kayıt yenileme için yatırılan Dönem Öğretim Gideri ile Dönem Öğretim Ücreti/dönem Öğrenci Katkı Payı tutarları iade edilmez ve ödeme yapıldıktan sonra Güz Dönemi kayıt yenileme işleminden vazgeçilmez” açıklamasının, aynı kılavuzun 2.5.5. Güz Döneminde Alacağı Ders/Dersleri Bulunmayan Öğrencilerin Kayıt Yenileme İşlemleri başlığı altında “Güz Döneminde alacağı ders/dersleri bulunmayan öğrenciler, öğrencilik haklarından yararlanmak isterlerse; kayıt yeniletebilmek için açıklamalar doğrultusunda işlem yapmaları gerektiği, kayıt yenileme işlemlerinin <http://kayit.anadolu.edu.tr> adresinin kayıt yenileme bağlantısından 12-23 Ekim 2015 tarihleri arasında yapılacağı, öğrencilerin ödeyecekleri kayıt yenileme bedelini, <http://kayit.anadolu.edu.tr> adresi kayıt yenileme bağlantısından öğrenerek onaylayabilecekleri bilgilerinin öğrenciye verildiği,

4.2) Şikâyetçinin <http://kayit.anadolu.edu.tr> internet adresinin **Kayıt Yenileme Ekle Sil sayfasına Türkiye Cumhuriyeti Kimlik numarasını ve şifresini girerek kayıt yenileme işlemine başladığı, aynı yazının ekinde ekran görüntüsü de görüldüğü üzere bu aşamada otomasyon sisteminin şikâyetçiye “Güz Döneminde Alacağınız/Sorumlu Olduğunuz Ders Bulunmamaktadır” ve “Güz Döneminde askerlik tecil hakkı (29 yaşını dolduranlar hariç), sosyal güvenlik işlemleri, öğrenci belgesi vb. öğrencilik haklarından yararlanmak isterseniz, kayıt yenileme bedelini ödeyip ders almadan kaydınızı yenileyebilirsiniz” uyarısında bulunduğu,**

4.3) Şikâyet başvurusuna “2015-2016 öğretim yılı Bahar Döneminde alacağım dersimin olmadığını biliyorum. Öğrencilik haklarımdan yararlanmak için kaydımı yeniletmek istiyorum” ve “Kaydınızı yenilemek için Okudum, Anladım kısmını işaretleyip kabul ettiğinizi onaylayınız” uyarısının verildiği, Şikâyetçinin ise bu işlemleri yaparak alması gereken dersi olmadan kaydını yenilemek için “Okudum, Anladım” kısmını onaylayıp dersi olmadan ödeme oluşmasını istediği ve üniversitenin kayıt yenileyebilmek için açılan hesaplarına 150 Türk Lirası Öğretim gideri ve 35 Türk Lirası öğrenci katkı payı ödeyerek Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ..... Lisans Programındaki kaydını yenilediği, Anadolu Üniversitesi Öğrenci Katkı Payı ve Öğretim Giderlerinin Tahsil ve İade Esaslarının 1 inci maddesinde **“Kayıt yenilemeyecek öğrenciler bankaya hiçbir ödeme yapmamalıdır. Ödeme yapıldıktan sonra vazgeçme halinde iade yapılmaz”** hükmünün bulunduğu, ifade edilmiştir.

C. Olaylar

5) Şikâyet başvurusu 12/10/2015 günü <http://kayit.anadolu.edu.tr> kayıt yenileme adresindeki öğrenci giriş yaparak otomasyon sistemi üzerinden kayıt yenileme işlemi yapmıştır.

5.1) Başvurucu Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ..... Merkez Büro Yöneticiliğine 17.10.2015 tarihli matbu bir dilekçe ile başvurarak kayıt yenilemede ödediği paranın kendisine iade edilmesini talep etmiştir. Şikâyetçinin bu talebi anılan dekanlığın ..../2015 tarih ve ..... sayılı yazı ile reddedilmiş, şikâyetçi de söz konusu ret işleminin iptal edilmesi talebi ile Kurumumuza başvuruda bulunmuştur.

D. Kamu Denetçisi Serpil Çakın'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

6) Şikayet başvurusunun incelenmesi aşamasında .../2016 tarih ve ... sayılı yazı ile Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü'nden istenilen bilgi ve belgeler .../2016 tarih ve ... sayılı yazı ile Kurumumuza gönderilmiş olup idarenin şikâyet konusuna ilişkin açıklamalarına 4 numaralı paragraf ve alt bentlerinde yer verilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

7) **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Ek Protokolün Eğitim Hakkı başlıklı 2 nci maddesinde;** “Hiç kimse eğitim hakkından yoksun bırakılamaz. Devlet, eğitim ve öğretim alanında yükleneceği görevlerin yerine getirilmesinde, ana ve babanın bu eğitim ve öğretimin kendi dini ve felsefi inançlarına göre yapılmasını sağlama haklarına saygı gösterir.” Hükmü yer almaktadır.

8) **2709 sayılı T.C. Anayasasının Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi başlıklı 42 nci maddesinin 1 inci fıkrasında;** “Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz” hükmüne amirdir. Aynı fıkranın 2 nci maddesinde; “Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir”,

8.1) **“Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinde;** “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir” Hükümlerini amirdir.

9) **14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun "Kurumun Görevi" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında;** “ Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” Hükmü yer almaktadır.

10) **2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun “Cari hizmet maliyetinin hesaplanması, öğrenci katkı payları ve öğrenim ücretleri” başlıklı 46 ncı maddesinde; a)Yükseköğretim kurumlarında, öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetleri, yükseköğretim programlarının özellikleri göz önüne alınarak Yükseköğretim Kurulunca hesaplanır. Öğrencilerden her bir dönem için birinci öğretimde öğrenci katkı payı, ikinci öğretim ve uzaktan öğretimde ise öğrenim ücreti alınır. Yabancı uyruklu öğrencilerden, birinci veya ikinci öğretim ayırımı yapılmaksızın, her bir dönem için öğrenim ücreti alınır. Devlet tarafından karşılanacak kısım ile birinci öğretim, ikinci öğretim, açık ve uzaktan öğretim öğrencileri tarafından karşılanacak öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretleri, öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetleri göz önünde bulundurulularak belirlenir. Cari hizmet maliyetinin öğrenciler tarafından karşılanacak kısmı dışında kalan miktarı, Devlet tarafından karşılanır. Devletçe karşılanan kısım cari hizmet maliyetinin yarısından az olamaz. b) Birinci öğretim, ikinci öğretim, açık ve uzaktan öğretim için Yükseköğretim Kurulu tarafından hesaplanan cari hizmet maliyetlerinin Devlet tarafından karşılanacak kısmı, öğrenciler tarafından karşılanacak katkı payları ve öğrenim ücretleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, her yıl haziran ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Milli Eğitim Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir. Öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretinden muaf tutulacaklar ile yabancı uyruklu öğrencilerden alınacak asgari öğrenim ücretlerinin tutarı Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenir” Şeklindedir.**

11) 2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılında Yükseköğretim Kurumlarında Cari Hizmet Maliyetlerine Öğrenci Katkısı Olarak Alınacak Katkı Payları ve Öğrenim Ücretlerinin Tespitine Dair Bakanlar Kurulu Kararı'nın 1 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında;

“Öğrencilerden, kayıt ve kayıt yenileme sırasında katkı payı/öğrenim ücreti dışında (açık öğretim ve uzaktan öğretim materyal ücreti hariç) her ne ad altında olursa olsun ücret alınmaz” Hükümü yer almaktadır.

12) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14, 43, 44 ve 46 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanan 03/09/2015 tarihli ve 29464 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat ve İşletme Fakülteleri Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin “Yeni kayıt, kayıt yenileme ve ders kaydı” başlıklı 8 inci maddesinin 1 inci fıkrasında; “Yeni kayıt ve kayıt yenileme tarihleri, süreleri, usulleri, kayıta istenecek belgeler ve kayıt koşulları Üniversite Yönetim Kurulunun belirleyeceği genel ilkeler çerçevesinde, ilgili birim yönetim kurulları tarafından ortak olarak belirlenir. Öğrenci kayıt yaptırmak için belirlenen bu koşullara uymak, ilgili mevzuat ve birim yönetim kurulunca belirlenen bedelleri süresi içinde ödemek zorundadır.” Hükümünü amirdir.

13) 03/09/2015 tarihli ve 29464 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan “Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat ve İşletme Fakülteleri Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği”, 24/4/2010 tarihli ve 27561 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik”, 19/2/2002 tarihli ve 24676 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Meslek Yüksekokulları ve Açıköğretim Önlisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine dayanılarak hazırlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat ve İşletme Fakülteleri Eğitim-Öğretim ve Sınav Uygulama Esaslarının “Mali Yükümlülükler” başlıklı 6 nci maddesinde; “(1) Öğrenci, öğrenim gördüğü sürece 2547 sayılı Kanunun 44 üncü ve 46 ncı maddeleri gereğince kayıtlı olduğu programa göre; her yıl Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen Öğrenim Ücreti ve Katkı Payı ile ilgili fakülte yönetim kurulunun önerisi ve Üniversite Yönetim Kurulu kararıyla belirlenen Öğretim Gideri ve diğer mali yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır. 2) **Öğrencinin kaydını sildirmesi durumunda, öğrencinin daha önceden ödediği Dönem Öğretim Gideri, Dönem Öğrenim Ücreti ve Dönem Öğrenci Katkı Payı iade edilmez”,**

13.1) “Kayıt yenileme” başlıklı 9 uncu maddesinde; “(1) Kayıtlı öğrencinin öğrenime devam edebilmesi için güz ve bahar dönemlerinde ilgili Fakülte tarafından belirlenen tarihler arasında kayıt yenileme işlemini yapması gerekir. Bu tarihler dışında kayıt yenileme işlemi yapılamaz. (2) Merkezî Açıköğretim ve Uzaktan Öğretim Sistemindeki herhangi bir programa ilk kez kaydolanlar ile güz/bahar dönemlerinde alacağı dersi bulunmayanlar da dâhil olmak üzere kaydını yenileten öğrenci “Aktif Öğrenci”, kaydını yeniletmeyen öğrenci ise “Pasif Öğrenci” kabul edilir”. Düzenlemesi yer almaktadır.

14) Anadolu Üniversitesi Öğrenci Katkı Payı ve Öğretim Giderlerinin Tahsili ve İade Esaslarının 1 inci maddesinde; “Kayıt yenilemeyecek öğrenciler bankaya hiçbir ödeme yapmamalıdır. Ödeme yapıldıktan sonra vazgeçme halinde iade yapılmaz” Şeklinde dir.

B. Kamu Denetçisi Serpil Çakın'ın Kamu Başdenetçisi' ne Önerisi

15) Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; şikâyet konusu olayın hukuka ve hakkaniyete uygun olduğu değerlendirilerek şikâyetin reddi yönündeki öneri Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

C. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekeçe

16) Şikâyet başvurusu 3 numaralı paragrafta açıklandığı üzere; ödemiş olduğu öğretim ücreti ve katkı payının iadesini talep etmektedir.

17) **Anadolu Üniversitesi ..... lisans bölümü öğrencisi olan şikâyet başvurusu, 2015-2016 öğretim yılı Güz Dönemi kayıt döneminde,** <http://kayit.anadolu.edu.tr> internet adresinin Kayıt Yenileme Ekle Sil sayfasına “**2015-2016 öğretim yılı Bahar Döneminde alacağım dersimin olmadığını biliyorum. Öğrencilik haklarımdan yararlanmak için kaydımı yenilemek istiyorum**” ve “**Kaydınızı yenilemek için Okudum, Anladım kısmını işaretleyip kabul ettiğinizi onaylayınız**” uyarısının verildiği halde bu işlemleri yaparak **alması gereken dersi olmadan kaydım yenilemek** için “Okudum, Anladım” kısmını onaylayıp dersi olmadan ödeme oluşmasını istemiş ve üniversitenin kayıt yenileyebilmek için açılan hesaplarına 150 Türk Lirası Öğretim gideri ve 35 Türk Lirası öğrenci katkı payı ödeyerek Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi .... Lisans Programındaki kaydını yenilemiştir.

18) 10 numaralı paragrafta açıklandığı üzere 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre yükseköğretim kurumlarında öğrenciler tarafından öğrenci katkı payı ve öğrenim ücreti ödeneceği, öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretinden muaf tutulacaklar ile yabancı uyruklu öğrencilerden alınacak asgari öğrenim ücretlerinin tutarı Bakanlar Kurulu kararıyla belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Bu doğrultuda 11 numaralı paragrafta açıklanan “2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılında Yükseköğretim Kurumlarında Cari Hizmet Maliyetlerine Öğrenci Katkısı Olarak Alınacak Katkı Payları ve Öğrenim Ücretlerinin Tespitine Dair Bakanlar Kurulu Kararı gereğince öğrencilerden, kayıt ve kayıt yenileme sırasında katkı payı/öğrenim ücreti dışında (açık öğretim ve uzaktan öğretim materyal ücreti hariç) her ne ad altında olursa olsun ücret alınmayacağı düzenlenmiştir. Şikâyet konusu olayda bu bahse konu katkı payı ve öğrenim ücreti dışında bir ücret ödenmesi söz konusu değildir.

19) 13 numaralı paragraf ve alt bendinde açıklandığı üzere, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat ve İşletme Fakülteleri Eğitim-Öğretim ve Sınav Uygulama Esasları öğrencilerinin mevzuat hükümleri uyarınca belirlenen **mali yükümlülükleri yerine getirmekle yükümlü olduğu, kayıt sildirilmesi durumunda, öğrencinin daha önceden ödediği Dönem Öğrenim Ücreti ve Dönem Öğrenci Katkı Payının iade edilmeyeceği** ve somut olayda olduğu gibi güz/bahar dönemlerinde alacağı dersi bulunmayanlar da dâhil olmak üzere kaydını yenileten öğrenciler ve Merkezî Açıköğretim ve Uzaktan Öğretim Sistemindeki herhangi bir programa ilk kez kaydolanların “**Aktif Öğrenci**”, kaydını yenilemeyen öğrenci ise “**Pasif Öğrenci**” kabul edileceği hüküm altına alınmıştır. Aynı şekilde 14 numaralı paragrafta değinildiği gibi Anadolu Üniversitesi Öğrenci Katkı Payı ve Öğretim Giderlerinin Tahsili ve İade Esaslarının 1 inci maddesinde “**Kayıt yenilemeyecek öğrenciler bankaya hiçbir ödeme yapmamalıdır. Ödeme yapıldıktan sonra vazgeçme halinde iade yapılmaz**” hükmü mevcuttur.

20) Aynı zamanda 4.1 numaralı paragrafta açıklandığı üzere ilgili idarenin 2015-2016 öğretim yılı Güz Dönemi kayıt yenileme işlemleri hakkında öğrencilerin bilgi sahibi olabilmelerini temin etmek için önceden Kılavuzlar hazırladığı, bu kılavuzların “www.anadolu.edu.tr” internet adresinin “Açıköğretim” bölümünde yayımlandığı tespit edilmiştir. Bu internet sayfasında yayımlanan “Güz

Dönemi Kayıt Yenileme Kılavuzu”nun “2. Kayıt Yenileme İçin Yapılması Gerekenler” başlığı altında “Güz Dönemi kayıt yenileme için kesin karar vermeden ödeme yapmayınız. Güz Dönemi kayıt yenileme için yatırılan Dönem Öğretim Gideri ile Dönem Öğretim Ücreti/dönem Öğrenci **Katkı Payı tutarları iade edilmez ve ödeme yapıldıktan sonra Güz Dönemi kayıt yenileme işleminden vazgeçilmez**” açıklamasının yer aldığı anlaşılmıştır.

21) Yaklaşık 1 milyon 400 bin öğrencisi olduğu ifade edilen Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi hem ülkemiz yükseköğrenim sistemine katkı sağlamakta hem de eğitim sorunlarının aşılmasında oldukça önemli bir rol oynamaktadır. Anayasanın 65 inci maddesinde “Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek **malî kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde** yerine getirir” Hükmü yer almaktadır. Bu doğrultuda Sosyal Devlet ilkesi gereğince öğrencilerden katkı payı alınmasının sosyal devlet ilkesiyle bağdaşmadığı ileri sürülemez. Zira **Devlete verilen görevin Anayasa'nın 65 inci maddesinde belirtilen mali kaynakların yeterliliği ölçüsü ile sınırlı olduğu kuşkusuzdur.**

22) Diğer yandan inceleme konusu olaya benzer şekilde Kamu Denetçiliği Kurumu Başkanlığı Makamının 2014/4212 sayılı Ret Kararında; Bülent Ecevit Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Pedagojik Formasyon Sertifika programına kayıt yaptırmışken İstanbul Üniversitesi Pedagojik Formasyon Programını da yedekten kazanarak kayıt yaptıran şikâyetçinin Bülent Ecevit Üniversitesine başvurarak yatırdığı harç ücretinin kendisine geri ödenmesi talebinin ilgili idarece reddedilmesinde hukuka ve hakkaniyete aykırılık tespit edilememiştir. Bu olayda bahse konu üniversitenin bir program açılması ve uygulanması ile öğrencilerin eğitim ve öğretimi ile sınavlara ilişkin işlemler hakkında karar vermekle görevlendirildiği, öğrencilerin harç ücretinin iade edilmeyeceği konusunda önceden bilgilendirildiği kararı verilmiştir.

23) Yukarıdan bu yana anlatılanlar, şikâyet başvurusunun iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya birlikte değerlendirildiğinde; şikâyet başvurusunun üniversitenin kayıt yenileyebilmek için açılan hesaplarına 150 Türk Lirası Öğretim gideri ve 35 Türk Lirası ödediği meblağın iade edilmesi talebinde; yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri, ilgili idarenin hazırladığı ve tüm öğrencilerin ve ilgililerinin kullanımına açtığı kılavuzlar, bu kılavuzlarda yer alan açıklamalar, şikâyetçinin <http://kayit.anadolu.edu.tr> internet sayfasında yaptığı işlemlerde **aşamalı olarak otomasyon sistemi tarafından başvurusunun müteaddit defalar ikaz edildiği** göz önüne bulundurulduğunda şikâyet başvurusunun talebinin idare tarafından reddedilmesinde **herhangi bir hukuka aykırılık tespit edilemediği** sonuç ve kanaatine varılmıştır.

D. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

24) T.C Anayasanın “Kanun Önünde Eşitlik” başlıklı 10’uncu maddesinde ifadesini bulan kanun önünde eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13’üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17’nci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bulgu ve bilgiye rastlanmadığı gibi şikâyete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan başkaca bir insan hakkı ihlalinin tespit edilmediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

E. İyi Yönetişim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

25) Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun olarak hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri de beklenmektedir.

26) 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi Yönetim İlkeleri” başlıklı 6’ncı maddesinde; Kurumun, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetileceği düzenlenmiştir. Söz konusu Yönetmelik hükmünde yer alan ilkelerin kaynağını teşkil eden Avrupa Birliği Temel Haklar Şartının 41’inci maddesinde de iyi yönetim hakkından bahsedilmekte olup benzer ilkelere Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen " Avrupa Doğru İdari Davranış Yasası"nda da yer verilmiştir.

27) Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; şikâyet başvurusu kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin idare tarafından süresi içerisinde gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği, şikâyetçi tarafından yapılan başvuruya da İdare tarafından süresi içinde gerekçeli olarak cevap verildiği böylece idarenin “kanunlara uygunluk”, “makul sürede karar verme”, “hesap verilebilirlik”, “kararların gerekçeli olması” ilkelerine **uygun davrandığı**, ancak; idarenin şikâyet başvurusunun konuyla ilgili ilk başvurusunu gerekçeli olarak reddetmesine rağmen, karara karşı başvuru yolunu göstermediği belirlenmiştir. İyi yönetim ilkelerinde vurgulanan “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine **uymadığı anlaşılmış olup** idarenin bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

28) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17’nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre Kamu Denetçiliği Kurumuna, dava açma süresi içinde yapılan başvuru işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup, 21’inci maddesinin birincisi fıkrası uyarınca başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi durumunda, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli Ret Kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

29) 2709 sayılı 1982 Anayasasının “Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması” başlıklı 40’ıncı maddesinin ikinci fıkrasında, “Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.” hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20’nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde .... İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda yer alan gerekçeler ve dosya kapsamına göre **ŞİKÂYETİN REDDİNE**,

Kararın Şikâyet baŐvurucusu ve ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ'NE tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

e-imzalıdır

M.Nihat ÖMEROĐLU
Kamu Başdenetçisi